Elektronicznie podpisany przez:
Agnieszka Gerasimiuk
dnia 23 września 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-43/2025

z dnia 23 września 2025 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Miasto i Gminę Łapy kredytu długoterminowego w wysokości 6.200.000 zł zaciąganego w roku 2025

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Agnieszka Gerasimiuk - przewodnicząca

Paweł Gałko - członek

Marlena Stachurska-Janczyło - członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Łapy kredytu długoterminowego w wysokości 6.200.000 zł (słownie: sześć milionów dwieście tysięcy złotych) zaciąganego w 2025 roku z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu 2025 roku w wysokości 1.936.000 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 4.264.000 zł.

Uzasadnienie

Burmistrz Łap pismem Nr F.3051.1.2025 z dnia 9 września 2025 r. wystąpił z wnioskiem do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 6.200.000 zł. O zaciągnięciu kredytu postanowił Burmistrz Łap w dniu 9 września 2025 r., podejmując zarządzenie Nr 92/2025 w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego. Z zapisu § 2 zarządzenia wynika, iż zaciągane zobowiązanie będzie spłacane z dochodów budżetowych w latach 2026-2037.

Z uchwały budżetowej Miasta i Gminy Łapy na 2025 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez organy gminy i przekazanych do RIO w Białymstoku do dnia wydania niniejszej opinii wynika, że na 2025 rok zaplanowano deficyt budżetu w wysokości 2.018.355 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 142.437.497 zł (z tego dochody bieżące 132.438.633 zł, dochody majątkowe 9.998.864 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 144.455.852 zł (z tego wydatki bieżące 127.849.942 zł, wydatki majątkowe 16.605.910 zł).

Jako źródła pokrycia deficytu wskazano:

1. przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych ze szczególnych zasad wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 29.924 zł;
2. przychody z planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego w wysokości 1.988.431 zł.

Powyższe źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.), dalej jako u.f.p. Dodatkowo gmina planuje rozchody w łącznej wysokości 4.264.000 zł, które w całości zostaną pokryte planowanym do zaciągnięcia kredytem długoterminowym. Analiza bilansu z wykonania budżetu gminy Łapy sporządzonego na dzień 31 grudnia 2024 r. wskazuje, iż jednostka dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokości pozwalającej na sfinansowanie deficytu budżetu bieżącego roku.

W postanowieniu zawartym w § 7 pkt 6 uchwały Nr XIX/154/25 z dnia 29 sierpnia 2025 r. w sprawie zmian w budżecie na rok 2025, Rada Miejska w Łapach ustaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 1.988.431 zł oraz limit na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów w kwocie 4.264.000 zł. Upoważnienie dla Burmistrza do zaciągnięcia tych zobowiązań w ramach określonych limitów zawarto w § 7 pkt 7 przywołanej wyżej uchwały. Mając na uwadze konstrukcję budżetu na 2025 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu będącego przedmiotem niniejszej opinii organ wykonawczy działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie tego zobowiązania pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 u.f.p.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Łapy została przedstawiona w uchwale Rady Miejskiej w Łapach Nr XIX/153/25 z dnia 29 sierpnia 2025 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łapy na lata 2025 – 2038. Przyjęte w tej prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów, rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu na ten rok, co odpowiada wymaganiom określonym w art. 229 u.f.p.

Pozyskanie przychodów z tytułów dłużnych prognozowane jest niemal w całym okresie objętym prognozą (z wyjątkiem lat 2036 - 2038), a nowe zobowiązania dłużne związane są ze spłatą rozchodów. Najwyższa wartość długu publicznego w całym okresie objętym prognozowaniem, tj. 54.789.431 zł, ma wystąpić na koniec 2025 roku, co stanowi 38,5% szacowanych w tym roku dochodów ogółem.

Z określonych w prognozie wieloletniej wartości, przy uwzględnieniu wartości sprawozdawczych z wykonania budżetów z ostatnich siedmiu lat (2018-2024) wynika, że w okresie spłaty planowanego do zaciągnięcia kredytu nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 u.f.p., tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 u.f.p.) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W planowanym budżecie roku 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 7,24% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o faktyczne wykonanie 2024 r. stanowiącym 14,73%. W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem corocznie będzie kształtował się na względnie bezpiecznych poziomach (od 6,35% w roku 2026 do najniższej rezerwy limitowej w roku 2030 1,86%).

Przyjęta w prognozie finansowej przesłanka zachowania omawianych relacji oparta jest – dla dopuszczalnych wskaźników spłat – przede wszystkim na założeniu osiągania nadwyżek

operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) prognozowanych na lata 2025 - 2038.

W budżecie 2025 roku wynik z działalności bieżącej gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 4.588.691 zł, co jest zgodne z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2026 – 2038 tzw. nadwyżki operacyjne wykazują silną tendencję wzrostową w przedziałach pomiędzy 3.544.062,56 zł w 2026 roku do 9.785.000 zł w ostatnim roku prognozy.

Nadwyżka operacyjna w latach 2018 – 2024 wynosiła:

- *wykonanie 2018* *9.070.664,39 zł;*
- *wykonanie 2019* *8.581.204,83 zł;*
- *wykonanie 2020* *7.235.571,41 zł;*
- *wykonanie 2021* *9.751.882,04 zł;*
- *wykonanie 2022* *8.833.006,31 zł;*
- *wykonanie 2023* *- 2.633.853,61 zł (deficyt operacyjny);*
- *wykonanie 2024* *3.544.062,56 zł.*

Średnia wielkość nadwyżki operacyjnej osiągniętej w ostatnich siedmiu latach wyniosła 6.340.362,56 zł. Zatem planowane na lata 2026-2038 nadwyżki operacyjne szacowane są w sposób optymistyczny. Skład Orzekający podkreśla, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu. Dlatego w ocenie Składu Orzekającego niezbędne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu (w szczególności zakładanych nadwyżek operacyjnych).

Mając za podstawę przedstawione dane planistyczne, prognostyczne i sprawozdawcze, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni oddaty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Agnieszka Gerasimiuk